

บทคัดย่อ

T 155365

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารนิเทศ เพื่อศึกษาความต้องการ และสภาพการใช้สารนิเทศ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการและสภาพการใช้สารนิเทศของนักศึกษา และอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทั้งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้บริการในสถาบันวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 592 คน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ

2. อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 25-30 ปี สังกัด คณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี และ อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางการบริหาร

3. สภาพการใช้สารนิเทศของนักศึกษาและอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีสภาพการใช้สารนิเทศจากห้องสมุดคณะมากที่สุด อัตราเฉลี่ยความถี่ในการเข้าใช้บริการในสถาบันวิทยบริการ สัปดาห์ละ 2-5 ครั้ง ช่วงเวลาที่เข้าใช้บริการ คือ วันทำงาน (จันทร์-ศุกร์) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ศึกษาค้นคว้า พัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ และเข้าถึงสารนิเทศด้วยวิธีการค้นจากโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติมากที่สุด ส่วนใหญ่ทราบและเคยใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ นักศึกษาทราบวิธีการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ โดยวิธีการอ่านจากคู่มือแนะนำการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ในขณะที่อาจารย์ทดลองใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติเอง และสืบค้นสารนิเทศจากทางเลือกชื่อเรื่องมากที่สุด ส่วนเหตุผลที่ไม่เคยใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติของสถาบันวิทยบริการ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้บริการในสถาบันวิทยบริการ และเหตุผลที่นักศึกษาไม่เข้าใช้บริการในสถาบันวิทยบริการ คือ จุดที่ตั้งของสถาบันวิทยบริการอยู่ห่างไกลกับที่เรียนหรือที่พักและการคมนาคมไปสถาบันวิทยบริการอยู่ห่างอาคารที่เรียน ส่วนเหตุผลของอาจารย์ คือ ใช้ห้องสมุดอื่นเป็นประจำอยู่แล้ว

4. ความต้องการและสภาพการใช้สารนิเทศของนักศึกษาและอาจารย์ในสถาบัน
วิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ด้านประเภทของสารนิเทศ พบว่า โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการใช้สารนิเทศประเภทหนังสือทั่วไป / ตำรา หนังสือพิมพ์
ผลงานทางวิชาการ วารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย อยู่ในระดับมาก

ด้านเนื้อหาของสารนิเทศ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ มีความต้องการใช้สารนิเทศ
โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพการใช้สารนิเทศ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ในขณะที่อาจารย์มีสภาพการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับน้อย

ด้านงานบริการสารนิเทศ พบว่า โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และใช้บริการยืม-คืนหนังสือทั่วไป บริการ
อินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์พิมพ์งาน และบริการถ่ายเอกสารอยู่ในระดับมาก

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารนิเทศในสถาบันวิทยบริการ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ประเภทของสารนิเทศมีจำนวนน้อยเกินไป ไม่หลากหลาย ไม่เพียงพอ
ต่อความต้องการ ควรจัดให้มีสารนิเทศทุกประเภทและควรให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียน
การสอน ควรเพิ่มวารสารและหนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ฐานข้อมูลทางด้าน
การศึกษาและวิทยานิพนธ์ไว้บริการ ควรให้นักศึกษาและอาจารย์มีส่วนร่วมในการคัดเลือก
สารนิเทศเข้ามาไว้บริการในสถาบันวิทยบริการ ส่วนเนื้อหาสารนิเทศ พบว่า ไม่ตรงกับความ
ต้องการ เนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาที่ต้องการมีน้อย ส่วนด้านงานบริการสารนิเทศ พบว่า ระบบ
โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติเกิดความผิดพลาดในการให้บริการบ่อยครั้ง ควรมีการเชื่อมโยงกับ
ห้องสมุดคณะ บรรณารักษ์ในห้องอ่านหนังสือ มีเสียงดังรบกวนซึ่งเกิดจากการสนทนากันทั้งผู้ใช้
บริการและผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังเกิดจากเครื่องมือสื่อสารต่างๆ ที่ดังรบกวนถึงแม้ว่าจะมี
กฎข้อบังคับแล้วก็ตาม ในส่วนของบุคลากรผู้ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการ
การบริการในด้านการตอบคำถามมีขีดจำกัดและไม่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามเท่าที่ควร
และควรจัดทำแบบประเมิน โดยให้ผู้ให้บริการเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติงาน

ABSTRACTS

TE 155365

The Purpose: To assess study uses and needs of information and to compare these between instructors and students. Additionally, we will present problems with, and recommendations for services.

We interviewed a total of 592 students and 592 instructors and analyzed the results via the SPSS program.

1. Students were mostly male, under 25 years of age and seniors in the Business Administration Faculty.

2. Instructors were also mostly males, 25-30 years of age, with Masters degrees, and teaching in the Faculty of Engineering. Most had 1-3 years teaching experience but no administration experience.

3. Information Uses: most students and instructors prefer using the libraries within their own faculty, because it's location is much more convenient than the ARC (Academic Resource Center). Those using the ARC, do so 2-5 times per week, Monday-Friday for studying or accessing information. Most students access info. Via library programs they have used before, while most instructors are familiar with various programs.

4. Overall, there is moderate usage of the ARC. Specific areas of high level usage are books and textbooks, newspapers, academic papers, journals, thesis and research reports; Instructors use these materials less often. Other high level usage services are "student loans" and computers (for typing papers, copying and accessing the internet).

5. Problems and Recommendations: the ARC is not conveniently located, therefore, students and instructors try to use facilities located closer to their own faculties of residences. Additionally, Instructors and students have little or no "input" as to the materials and services made available at the ARC! Many users regard the available materials as insufficient and not very diverse in nature. I.e: journals and newspapers should be available in Thai and English. The content of various resources are often not consistent with their needs regarding specific topics. Moreover, "information searches" often fail due to lack of inter-connectedness (or Intranet) with other faculty libraries!

Other complaints are that reading rooms are often noisy with conversation and / or communication tools. Some users have said that officers are lacking enthusiasm and perhaps evaluations of staff by users would be helpful to inform such staff of their poor performance.